

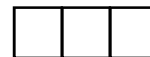
Grundlagarna är våra viktigaste lagar. Om riksdagspolitikerna vill göra ändringar i grundlagarna måste de fatta samma beslut i riksdagen två gånger med ett riksdagsval emellan dessa två beslut. Detta gäller inte andra lagar.

Vilka anledningar finns det till att det är så svårt att ändra våra grundlagar?

Försök att:

- använda exempel, fakta eller konsekvenser för att förtydliga ditt svar

A11 Ändra en grundlag

Formulering av uppgiften

Grundlagarna är våra viktigaste lagar. Om riksdagspolitikerna vill göra ändringar i grundlagarna måste de fatta samma beslut i riksdagen två gånger med ett riksdagsval emellan dessa två beslut. Detta gäller inte andra lagar. Vilka anledningar finns det till att det är så svårt att ändra våra grundlagar?

Uppgiften bedöms utifrån följande del av kunskapskraven: dkk 1

Eleven har grundläggande/goda/mycket goda kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då enkla/förhållandevis komplexa/komplexa samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. I beskrivningarna kan eleven använda begrepp och modeller på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.

Aspekter som ska bedömas

Läraren ska bedöma i vilken utsträckning svaret på uppgiften innehåller:

- relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra
- förtydliganden i form av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar

Progression i uppgiften

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
• Svaret innehåller minst en relevant anledning till varför grundlagarna är svåra att ändra.	• Svaret innehåller minst två relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra. • Svaret innehåller minst ett förtydligande i form av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar.	• Svaret innehåller minst två relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra. • Svaret innehåller minst två förtydliganden i form av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar.
Exempel på relevanta anledningar: • grundlagarna finns för att skydda vårt demokratiska samhälle • grundlagarna är grunden för hur vårt demokratiska samhälle ska fungera • man hinner tänka igenom så att man är medveten om konsekvenserna innan man gör förändringar • för att landet ska vara så stabilt som möjligt		

Vanliga orsaker till att svaret inte når nivå E

- Svaret innehåller beskrivningar av grundlagarna men resonerar inte om varför de är svåra att ändra.

Belägg för nivå E

- Svaret innehåller **minst en** relevant anledning till varför grundlagarna är svåra att ändra.

Exempel på elevsvar

Grundlagarna är svårare att ändra eftersom det är våra 4 viktigaste lagar. Sverige är uppbyggt av dessa fyra lagar. Och det var dessa fyra lagar som gjort att vi kunnat ha kvar demokratin osv. Tack vare dessa 4 grundlagar så har Sverige kunnat utvecklas som våra förfäder tyckte att den skulle. Eftersom att vi har haft fyra riktlinjer så har vi undvikit stora konflikter om hur Sverige ska styras.

Kommentaren finns på nästa sida.

Bedömningskommentar till exemplet för nivå E

Svaret innehåller en relevant anledning till att grundlagarna är svåra att ändra, ”det var dessa fyra som gjort att vi kunnat ha kvar demokratin osv.” Anledningen förtydligas inte.

Belägg för nivå C

- Svaret innehåller **minst två** relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra
- Svaret innehåller **minst ett** förtydligande i form av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar

Exempel på elevsvar

De lagarna har fått samhället att fungera mycket bra. Sådana grundlagar som yttrandefrihet och tryckfrihetsförordningen är bra grundlagar som många är för. Det är sådana lagar som gör att Sverige kan fortsätta att vara en demokrati. Om grundlagarna hade varit för enkla att ändra på så hade något parti kunnat lova väldigt mycket. Men sedan om det partiet kommer till makten så tar partiet och ändrar på grundlagarna och gör Sverige till en diktatur. Det är eftersom ett sådant scenario kan hända, man väljer att göra det svårt att ändra på grundlagarna.

Bedömningskommentar till exemplet

Svaret innehåller två relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra: de får samhället att fungera och de bevarar demokratin. Den andra anledningen förtydligas genom en beskrivning av hur ett parti annars skulle kunna ändra grundlagarna och göra Sverige till en diktatur.

Belägg för nivå A

- Svaret innehåller **minst två** relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra.
- Svaret innehåller **minst två** förtydliganden i form av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar.

Exempel på elevsvar

Det finns flera olika anledningar till varför det är så svårt och tar så lång tid att ändra på någon av grundlagarna. För det första så är det grundlagarna som bygger upp hela det svenska samhället. Det är dom som har format Sverige till hur det ser ut idag och det är vi som invånare som har valt att ha det så. Eftersom att grundlagarna bygger upp så mycket måste det vara svårt att ändra på dom. Hade det varit lättare att ändra på hade Sverige inte varit ett så stabilt land som det är idag. En annan anledning till den svåra processen är för att bevara demokratin. Om något parti skulle få för sig att ta bort demokratin måste majoriteten av Sveriges befolkning också vilja det. Och det tror jag inte händer så lätt. Så hela processen som krävs för att ändra grundlagarna är för att bevara demokratin, ha ett så stabilt land som möjligt och för att folket ska få vara med att bestämma. Systemet är uppbyggt så att om någon vill ändra på lagarna så ska svenska folket och riksdagen vilja det också.

Bedömningskommentar till exemplet

Svaret innehåller två relevanta anledningar till varför grundlagarna är svåra att ändra: de är grunden för hur det svenska samhället ska fungera och de skyddar demokratin. Den första anledningen förtydligas genom att beskriva en möjlig konsekvens av om grundlagarna inte skulle vara så svåra att ändra, Sverige skulle bli instabilt. Den andra anledningen förtydligas med en beskrivning av hur processen att ändra en grundlag är svår just för att skydda demokratin: en förändring bort från demokratin kräver folkligt mandat.